Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem*

ROK XVIII. Kraków, dnia 6 kwietnia 1935. Nr. 13.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w Kinoteatrze Dźwiękowym „WANDA", Św. Gertrudy 5.

Genjalne arcydzieło o niebywałym rozmachu inscenizacji i głębokiem ujęciu psychicznem!

Miłość Fräulein Doktor

W rolach głównych:

Myrna Loy **George Brent**

Poranki filmowe

W sobotę, dnia 6 kwietnia 1935 o godzinie 3-ciej popołudniu

W niedzielę, dnia 7 kwietnia 1935 o godz. 10 i 12 przedpołudniem

WESOŁA WDÓWKA

Ceny miejsc od 50 gr.

!

RZĄDOWO UPOWAŻNIONE — KONCESJONOWANE

BIURO ORGANIZACYJNE i BUCH.-REWIZYJNE

WIKTOR STANDÉ

Przysięgły Rewident Ksiąg — Znawca Sądowy

Kraków — Tel. 104-44 — Pijarska 5

REWIZJE KSIĄG. + ANALIZY BILANSÓW.

Obliczenia rentowności przeds. + Rozliczenia spólników

KARTOWIST

Organizacja nowoczesnej

KSIĘGOWOŚCI

PRZEBITKOWEJ

›KARTOWIST‹

Ostatni wyraz techniki buchalteryjnej

ORGANIZACJA. + BILANSOWANIE.

Sprawy buchalteryjne i bilansowo-podatkowe. + Nadzór.

!

Prowadzi księgowość przedsiębiorstw w abonamencie miesięcznym we własnem biurze, własnemi siłami biurowemi — przy zastosowaniu najnowszych urządzeń maszynowych.

Przedsiębiorstwo transportów międzynarodowych

„PROTOS"

(Dr. HALPERN i S-ka)

Kraków, Florjańska 55. Tel. 130-63

Transporty krajowe, międzynarodowe i zamorskie.

Clenie, inkasa, akredytywy.

Magazyny z własnym torem. Transporty meblowe

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

3% Premjowa Pożyczka Inwestycyjna.

W Nr. 23 Dz. U. z dnia 31 marca 1935 r. ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu o wypuszczeniu 3 proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

Rozporządzenie to zawiera szczegółowe postanowienia odnośnie warunków nowej pożyczki.

Pożyczka zostanie wypuszczona z dnia 1 maja 1935 r. w obligacjach na okaziciela wartości imiennej po 100 zł. w złocie każda. Odsetki od pożyczki wynoszące 3 proc. od 100 w stosunku rocznym w dniach 2 stycznia, 1 maja i 1 września każdego roku.

Poza oprocentowaniem stałym, zostały dla pożyczki ustanowione premje dwóch rodzajów:

a) w postaci wygranych rozlosowywanych co 4-ry miesiące;

b) w postaci nadpłaty przy wykupie obligacji wylosowanych do umorzenia.

Premje pierwszego rodzaju będą losowane (dla jednej emisji pożyczki wynoszącej 100.000.000 zł.) według następujących tabel.

TABELA WYGRANYCH A.

Ilość	Wysokość	Kwota łączna
1	500.000	500.000
1	125.000	125.000
2	50.000	100.000
2	25.000	50.000
10	10.000	100.000
40	5.000	200.000
125	2.000	250.000
331	1.000	331.000
688	500	344.000
1.200	wygranych na kwotę	2.000.000

TABELA WYGRANYCH B.

1	500.000	500.000
1	100.000	100.000
1	50.000	50.000
10	10.000	100.000
35	5.000	175.000
82	2.000	164.000
252	1.000	252.000
618	500	309.000
1.000	wygranych na kwotę	1.650.000

TABELA WYGRANYCH C.

1	200.000	200.000
1	50.000	50.000
1	25.000	25.000
4	10.000	40.000
8	5.000	40.000
35	2.000	70.000
52	1.500	78.000
263	500	131.500
635	300	190.500
1.000	wygranych na kwotę	825.000

W pierwszem dziesięcioleciu, corocznie odbędzie się jedno losowanie według tabeli A, jedno według tabeli B i jedno według tabeli C.

W drugiem dziesięcioleciu, corocznie odbędą się dwa losowania według tabeli B i jedno według tabeli C.

W trzeciem dziesięcioleciu corocznie odbędą się dwa losowania według tabeli C i jedno według tabeli B.

W czwartem dziesięcioleciu corocznie odbędą się trzy losowania według tabeli C.

Przez pierwsze 9 lat ostatniego dziesięciolecia odbędą się corocznie dwa losowania według tabeli C.

W ostatnim roku odbędą się dwa losowania według tabeli B i jedno według tabeli C.

Pierwsze losowanie wygranych odbędzie się w dn. 1. IX. 1935 r.

Jak wynika z powyższego, ilość wygranych i ich kwoty ogólne wyniosą rocznie:

dziesięciolecie	ilość wygranych rocznie	ogólna kwota
I.	3.200	4.475.000
II.	3.000	4.125.000
III.	3.000	3.300.000
IV.	3.000	2.475.000
pierwsze 9 lat	2.000	1.650.000
ostatni rok	3.000	4.125.000

Razem w ciągu 50 lat na 100.000 obligacji 143.000 wygranych.

Wszystkie niewylosowane do umorzenia obligacje stale uczestniczą w wygranych.

Premje w postaci nadpłaty przy wykupie obligacji wylosowanych do umorzenia wypłacane będą równocześnie z wypłatą kapitału obligacji i wynosić będą: dla obligacji wylosowanych w pierwszych 30 latach okresu amortyzacyjnego pożyczki 20 proc. wartości imiennej obligacji, w ciągu następnych 5 lat 25 proc. i w ciągu ostatnich 5 lat 30 proc. (t. zn. za jedną obligację wartości imiennej 100 zł. Skarb będzie płacić 120 zł., 125 i 130 zł.).

Umorzenie pożyczki nastąpi w ciągu lat 40 w drodze losowań amortyzacyjnych, które odbywać się będą 3 razy do roku, począwszy od dnia 1 września 1945 r.

Właściciele obligacji Pożyczki Narodowej będą mogli opłacać niemi do 50 proc. subskrybowanej kwoty na nową pożyczkę.

Za właścicieli obligacji Pożyczki Narodowej uważani będą pierwonabywcy oraz osoby, które otrzymały te obligacje na zasadzie przelewu dokonanego za zgodą Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej.

Obligacje Pożyczki Narodowej wpłacane na sub-

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVIII. **Kraków, dnia 6 kwietnia 1935** **Nr. 13.**

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Chcąc udogodnić naszym P. T. hurtowym Odbiorcom nabycie latarek i bateryj

DAJMON

po cenach fabrycznych, urządziliśmy hurtownię

w Krakowie, ul. Zwierzyniecka L. 6

KRISCHER

Telefon 138-77 i 177-82

Echa tygodnia.

Morze walut zepsutych podmywa w coraz większym stopniu ostatnie wysepki bloku złotego. Jeszcze przed kilkunastu dniami blok złoty liczył sześć krajów, z tych dwa kraje posiadające reglamentację dewizową (Włochy i Belgja). W ciągu kilku dni frank belgijski oderwał się od parytetu złota, staczając się o kilkanaście procent w dół i osłabiając pozycję bloku złotego. Spadek ten datował się już od dłuższego czasu, ale poprzedni rząd belgijski pana Theunisa starał się wszelkiemi siłami obronić franka belgijskiego przed dewaluacją. W tym celu wprowadzono ostre przepisy dewizowe, ale odpływ złota z belgijskiego banku emisyjnego trwał nadal niepowstrzymanie, kapitał uciekał dalej z Belgji w poszukiwaniu większego bezpieczeństwa wartości, frank belgijski staczał się coraz niżej na cedułach giełd pieniężnych świata. Stary rząd belgijski p. Theunisa przewidział niebezpieczeństwo, grożące frankowi belgijskiemu. W celu zażegnania grożącego niebezpieczeństwa wybrało się przed niedawnym czasem kilku członków rządu belgijskiego z p. Theunisem na czele do Francji z prośbą o pomoc w ratowaniu franka belgijskiego.

Jaka mogła być pomoc Francji dla Belgji?

Mogła ona się wyrazić tylko w powiększeniu możliwości eksportowych Belgji do Francji. Niema w Europie wiele takich krajów, które są w tak wysokiej mierze skazane na eksport towarów przemysłowych, jak Belgja. Przecież wszystkie konferencje bloku złotowego, zwoływane od czasu światowej konferencji ekonomicznej w Londynie w roku 1933 dla ratowania walut złotych odbywały się faktycznie pod egidą Belgji, mimo, że formalne przewodnictwo tych konferencji spoczywało w ręku Francji. Znaną było rzeczą, że w sprawie postulatów eksportowych Belgji istniały od dłuższego czasu poważne różnice zdań między Belgją, a Francją. Francja, przodująca w bloku państw o walucie złotej, zainteresowana jest w utrzymaniu możliwie największej siły i spoistości bloku złotego, zdając sobie dobrze sprawę z tego, że od siły bloku złotego zależeć będzie również siła franka francuskiego. Belgja o tem dobrze wiedziała i dlatego domagała się ustawicznie od Francji więk-

Koncesjonowane BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE i ORGANIZACYJNE
WILHELMA LEINKRAMA
Rewidenta ksiąg i zaprzys. biegłego sądowego.
Kraków, Lubelska 23. Telefon 155-93

zakłada, prowadzi i nadzoruje	sporządza	przeprowadza	udziela
KSIĘGOWOŚĆ	BILANSY	ROZLICZENIA SPÓLNIKÓW	PORAD BUCHALT.-PODATK.

szych kontyngentów eksportowych, grożąc w przeciwnym razie porzuceniem bloku złotego i przyłączeniem się do bloku szterlingowego. Francja tych ulg eksportowych nie chciała, czy też nie mogła Belgji udzielić i dlatego Belgja, po ostatnich bezskutecznych rokowaniach ministrów belgijskich z p. Theunisem na czele w Paryżu, zdecydowała się zdewaluować franka belgijskiego, co też uczynił nowy rząd belgijski pod przewodnictwem byłego wicegubernatora belgijskiego banku emisyjnego p. van Zeelanda. W piątek, dnia 29. marca br. oświadczył p. van Zeeland oficjalnie, że Belgja dewaluuje swą walutę o 25 do 30 proc. zależnie od fluktuacyj giełdowych. Forma dewaluacji franka belgijskiego przypomina formę dewaluacji funta szterlinga, bo rząd belgijski również zapowiada, że wymienialność franka belgijskiego na złoto, czyli powrót Belgji do goldstandardu nastąpi w warunkach, które umożliwią normalne funkcjonowanie waluty złotej. Mniej więcej przed 3 i pół rokiem, rząd angielski, znosząc wymienialność funta szterlinga na złoto, tłumaczył, że powrót Anglji do goldstandardu nastąpi wtedy, gdy ograniczone zostaną obecne trudności w międzynarodowej wymianie towarów, kapitałów, usług i ludzi. Belgja posługuje się zatem, jak widać, temi samemi zapowiedziami, co Anglja. Można się spodziewać, że powrót Belgji do goldstandardu nie nastąpi tak szybko.

Nas interesuje teraz problem, czy ten krok rządu belgijskiego odbije się na naszej skórze. Jeśli chodzi o stronę techniczno-walutową, to wpływ dewaluacji franka belgijskiego na pozycję złotego polskiego będzie prawie-że żaden. Nasze koneksje finansowe z Belgją są bardzo szczupłe. Nie posiadamy wielkiej ilości franków belgijskich ani w banku emisyjnym, ani też w naszych instytucjach kredytowych i wreszcie banki nasze słabo współpracowały ze sferami finansowemi Belgji. Krach dolara nie wpłynął w poważniejszej mierze na sytuację złotego. Tembardziej więc krach franka belgijskiego nie może pociągnąć za sobą większych następstw dla naszej waluty.

Z tego jednakowoż nie wynika, abyśmy na dewaluacji Belgji nie stracili gospodarczo. Belgja jest naszym poważnym odbiorcą i to zarówni ilościowo, jak i jakościowo, (dobre ceny, punktualna płatność itp). Dewaluacja franka belgijskiego, jeżeli nie pociągnie za sobą wzrostu cen wewnętrznych Belgji, doprowadzi do zmniejszenia konkurencyjności towarów polskich na rynku belgijskim, ponieważ każda dewaluacja działa hamująco na import. Podobnie więc, jak swego czasu eksport nasz stracił dużo z powodu spadku funta szterlinga, tak i teraz może eksport nasz do Belgji doznać poważnego uszczerbku na skutek dewaluacji franka belgijskiego. Można mieć nadzieję, że rządowi belgijskiemu nie uda się powstrzymać wzrostu cen wewnętrznych, a w takim razie zdolność konkurencyjna eksportu polskiego do Belgji wyrówna się ze skutkami dewaluacji, ponieważ wobec zwiększonej drożyzny towarów belgijskich, taniość towarów polskich znów wystąpi na powierzchnię.

Nie przewidujemy również, aby ze względów polityczno-walutowych, dewaluacja franka belgijskiego mogła w jakimkolwiek stopniu wpłynąć na politykę walutową naszego rządu. Rząd polski w każdem niemal oficjalnem oświadczeniu, dotyczącem stosunków finansowych naszego kraju podkreślał niezłomną wolę Polski utrzymania stałości naszej waluty. Warunki gospodarczo-finansowe współczesnego okresu są tego rodzaju, że wola rządu jest decydującym czynnikiem utrzymania waluty. Jeżeli rząd chce, to może utrzymać walutę nawet przy rekordowo niskiem pokryciu emisyjnem, jak tego dowodzi przykład marki niemieckiej. Jeżeli zaś rząd chce, to waluta ulega deprecjacji, mimo rekordowo wysokiego pokrycia emisji, jak tego dowodzi znów przykład dolara amerykańskiego i ostatnio franka belgijskiego.

Nic nie wskazuje na to, aby wola rządu polskiego w kierunku utrzymania waluty miała ulec jakiejkolwiek zmianie w związku z dewaluacją franka belgijskiego.

L. O. P. P. - to potęga Państwa!

Jeszcze w sprawie wyborów do Krak. Izby Przemysłowo-Handlowej

Sprawa wyborów Prezydjum krakowskiej Izby Przemysłowo - Handlowej wywołała silny oddźwięk nietylko w Krakowie, lecz w całej Polsce. — Ból i krzywda, zadane poważnemu odłamowi przemysłu i handlu żydowskiego nietylko nie tracą z upływem czasu na aktualności, ale przeciwnie, wzrastają stale i potęgują się.

Szuka się winnych, zwala winę to na jednego czy na grupy, to na innych. Jeżeli fakt wyeliminowania Żydów z Prezydjum Izby miałby być poczytywany jako jakaś kara, natenczas musiałaby zajść jakaś przewina, a próżnoby ktoś takiej szukał, bo historja krakowskiej Izby Przem. - Handlowej poucza o zawsze zgodnej współpracy przedstawicieli sfer gospodarczych obydwu wyznań, która to harmonja zawsze przyczyniała się do wysokiego poziomu obrad i wydajności prac Izby.

Gdziekolwiek jednak winnych szukać, na kogokolwiekby zwalać winę tego smutnego, w żadnej innej Izbie nienapotkanego zdarzenia, to jednak z góry należy wyeliminować odpowiedzialność za to i wyraźną wolę „czynników miarodajnych“, za których parawanem tak chętnie ukrywają się winowajcy, którzy mają powód nie pokazywania się w jasnem świetle słonecznem. Dziś jest już z całą dokładnością i pewnością stwierdzone, że czynniki, mające decydujący wpływ na rozwój stosunków w życiu społecznem i politycznem, nietylko nie przyczyniły się do wyeliminowania żydowskiego kupiectwa i przemysłu od współudziału w naczelnych władzach Izby, do odseparowania tak poważnego odłamu życia gospodarczego od wpływu na tok prac Izby, do wywołania rozgoryczenia i poczucia doznanej, a niezasłużonej krzywdy wśród tysięcy produktywnie pracujących, lojalnych obywateli Państwa, ale przeciwnie, wiadomem jest z całą pewnością, że te miarodajne czynniki wszystko uczyniły, aby zapobiec tej niesłuszności, aby nie dopuścić do tak drastycznego pokrzywdzenia. Istnieją nawet ku temu rzeczowe dowody. Wynik wyborów Prezydjum nie wywołał nigdzie, wśród żadnych grup i jednostek uczucia zadowolenia, triumfu z zaszłego faktu. Raczej już na sali obrad skonstatować można było jakieś niesamowite uczucie przygnębienia — i to po obydwu stronach, brak uczucia satysfakcji i dążność do wyszukania sposobu naprawienia, usunięcia tego incydentu, przykrego dla wszystkich, kierujących się poczuciem sprawiedliwości i względami czysto rzeczowemi.

Istotnie podjął w tym kierunku inicjatywę p. Prezes Izby, inż. Brzozowski, który bez zwłoki, natychmiast wdrożył odpowiednie kroki, zmierzające do szybkiego usunięcia tej „kości niezgody“ na terenie Izby Przem. - Handlowej. Jego szczere zamiary i dobra wola utwierdzają społeczeństwo żydowskie w tem zaufaniu, jakiemu dali wyraz reprezentanci życia gospodarczego, oddając solidarnie swoje głosy na niego przy wyborze Prezesa Izby.

Jak się dowiadujemy, ma już w najbliższych dniach zostać zrealizowaną jego myśl zmiany statutu Izby w kierunku powiększenia do liczby 4-ech składu osobowego zastępców prezesa, aby dzięki uzyskaniu w ten sposób dalszych 2-ch mandatów, umożliwić kupcom i przemysłowcom żydowskim uzyskanie 2-ch mandatów w Prezydjum, a temsamem odpowiadające jego liczebności zastępstwo i usunięcie przykrego rozdźwięku na terenie tej instytucji samorządu gospodarczego.

Reprezentacja:
Liehs, Szczepański i Ska
(A. Dortheimer)
Kraków, ulica Potockiego L. 8
Telefon Nr. 164-00.

CZEKOLADA
A. PIASECKI S. A.

KONCESJONOWANE BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE
JÓZEFA PROPPERA
zaprzysiężonego znawcy sądowego
Kraków, ulica Karmelicka L. 5. — Telefon Nr. 171-05.
Organizacja, zakładanie ksiąg, bilansowanie, nadzór, kontrola, likwidacja rozliczanie spólników, sprawy podatkowe
Czynności wykonuje również na prowincji.

Sprawy podatkowe

DODATEK DO PODATKÓW BEZPOŚREDNICH PODWYŻSZONY DO 15%.

W Dz. Ustaw Nr. 22 z 30 marca b. r. ukazała się ustawa o poborze 15% dodatku do podatków bezpośrednich oraz spadkowego i od darowizn. Dotychczas do każdego podatku bezpośredniego (np. obrotowy) dopłacano 10%. Obecnie, t. j. **od 1 kwietnia** 1935 r. dopłata ta wynosić będzie 15%. **Nie** odnosi się to do podatku **dochodowego,** do którego stosuje się nadzwyczajny dodatek we formie podatku kryzysowego w skali progresywnej.

Obliczanie i pobór 15% dodatku do podatków należy do tych organów, które powołane są do wymiaru i poboru danin głównych. Dodatki te należy uiścić równocześnie z daniną główną bez osobnego zawiadomienia ze strony Władzy skarbowej.

Niniejszem zawiadamiamy, iż zaprowadziliśmy dział hurtowny latarek i bateryj
DAJMON
oraz Elektron, po cenach fabrycznych.
KRISCHER
KRAKÓW, Zwierzyniecka 6
Tel. 138-77, 177-82

Dodatek 15% dzieli zawsze los podatku głównego, a więc umorzenie, obniżenie, odroczenie, rozłożenie na raty, wstrzymanie lub wdrożenie egzekucji i t. d. daniny głównej, rozciąga się i na ten 15% dodatek.

Dodatek 15% pobierany będzie **również od zaległości,** powstałych przed dniem 1 kwietnia 1935 r., a płaconych po tym dniu.

Przedsiębiorstwa przemysłowe I.—V. kategorji przemysłowej będą nadal — obok tego 15% dodatku — opłacały również 10% dodatek, wprowadzony rozporządzeniem z dnia 27. X. 1933 r. (Dz. U. Nr. 84, poz. 612).

ZNIŻKA ODSETEK OD ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH.

W tym samym numerze Dz. Ustaw pod pozycją 129 ukazała się ustawa z 18 marca b. r. obniżająca odsetki od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych. Zniżone odsetki pobierane będą od wszystkich podatków bezpośrednich, oraz (z najważniejszych: od lokali, od placów budowlanych, majątkowego, nadzwyczajnej daniny majątkowej). Odsetki wynosić będą 0.75% miesięcznie, począwszy od dnia następnego po upływie terminu płatności. Od zaległości, których spłata została odroczona lub rozłożona na raty pobierać się będzie odsetki ulgowe w wysokości 0.4% miesięcznie. Płatnik traci prawo do odsetek ulgowych, jeżeli nie dotrzymał terminu, do którego spłata została odroczona; gdy zaległość została rozłożona na raty — płatnik — w razie nieuiszczenia raty w terminie — traci prawo do odsetek ulgowych, przypadających od tej raty i od rat pozostałych. Przy obliczaniu odsetek zaczęty miesiąc liczy się za cały. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem 14 kwietnia b. r.

PODATEK OD CUKRU.

W „Dzienniku Ustaw“ Nr. 20, z dn. 28 marca br. ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu z dnia 18. marca 1935 r., w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cukru.

Rozporządzenie obniża stawkę scalonego podatku przemysłowego od cukru od dn. 1 stycznia 1935 r. do 3.10 proc. Dotychczasowa stawka, ustalona rozporządzeniem z dn. 13 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6/34, poz. 44), wynosiła 3,35%. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

ZNIŻKA CELNA NA JABŁKA ŚWIEŻE.

W „Dzienniku Ustaw“ Nr. 20, z dn. 28 marca br. ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu z dnia 26-go marca r. b., na podstawie którego stosowanie zniżki celnej na jabłka świeże przedłużono do dn. 5 kwietnia r. b. włącznie. Poprzednie rozporządzenie z dn. 31 stycznia r. b. przewidywało termin stosowania ulgi celnej na jabłka świeże do dnia 31 marca r. b. włącznie. Cło ulgowe wynosi: 35 złotych od 100 kg. jabłek świeżych, przywożonych luzem i we wszelkiego rodzaju opakowaniach od 15 do 80 kg. (pozycja taryfy celnej 53).

OŁÓWKI GRAFITOWE, KOPJOWE I KOLOROWE DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW

POLECA:

Polska Fabryka Ołówków

L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN

SP. AKC. W KRAKOWIE

Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków, Czarnowiejska 70

Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych

Zwolnienia od ubezpieczenia na wypadek choroby.

Z dniem 1 kwietnia r. b. wchodzą w życie postanowienia Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. „o zmianie ustawy z dn. 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem", ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 95, poz. 855 z 1934 r., dotyczące wyłączenia z obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby osób, zarabiających powyżej 725 zł. miesięcznie

Przypominamy, że znowelizowane na podstawie wymienionego Rozporządzenia art. 6-a i art. 8 ustawy o ubezpieczeniu społecznem zawierają następujące postanowienia:

> Art. 6-a. Obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1 nie podlegają pracownicy, których zarobek w okresie miesięcznym przekracza 725 zł.

W razie zmian, zachodzących w wysokości wynagrodzenia pracownika, art. 8 ustala datę powstania lub ustania obowiązku ubezpieczenia w następujący sposób:

> „W razie zmniejszenia się zarobku do granicy, wskazanej w art. 6-a, lub poniżej tej granicy, obowiązek ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1 powstaje z początkiem pierwszego tygodnia kalendarzowego po upływie miesiąca, w którym nastąpiło obniżenie zarobku. — Obowiązek ubezpieczenia w tym zakresie ustaje z początkiem pierwszego tygodnia po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym zarobek ubezpieczonego przekroczył tę granicę".

Zaznaczyć należy, że obowiązek ubezpieczenia na wypadek choroby osób, zarabiających powyżej 725 zł. miesięcznie ustaje z samego prawa i nie zależy od woli pracownika ani pracodawcy. Pracownik, pragnący być nadal ubezpieczony, mógłby ewentualnie wykorzystać przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznem, dotyczące ubezpieczenia dobrowolnego (art. 10 do 12). W tych wypadkach składkę opłaca tylko pracownik.

W związku z nowemi przepisami art. 6-a i art 8, będzie zachodził w praktyce szereg przypadków, uzasadniających ustanie obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby przy uposażeniu, przewyższającym 725 złotych miesięcznie:

> 1) z tytułu zatrudnienia u jednego pracodawcy,
> 2) z tytułu zatrudnienia u kilku pracodawców,
> 3) przy wahaniach w wysokości wynagrodzenia powyżej 725 zł. miesięcznie, poniżej lub do tej granicy.

Pierwszy z wymienionych wyżej przypadków jest prosty i nie nasuwa żadnych trudności. Przy stałem wynagrodzeniu miesięcznem, przewyższającem 725 zł. z tytułu pracy u jednego pracodawcy, nie zachodzi potrzeba dokonywania specjalnych formalności. Natomiast w przypadkach zatrudnienia u kilku pracodawców, gdy suma wynagrodzeń przekracza łącznie 725 zł. miesięcznie, przy zmianach wynagrodzenia i wahaniach powyżej 725 zł., do 725 zł. lub poniżej 725 zł. miesięcznie — mogą w praktyce zachodzić trudności, wymagające zachowania pewnych dodatkowych formalności i może powstać potrzeba ew. dalszych wyjaśnień, co do praktyki, jaką zastosują ubezpieczalnie w tych przypadkach.

W każdym razie we wszystkich przypadkach, uzasadniających ustanie obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby pracowników, których wynagrodzenie przekracza 725 zł. miesięcznie, należy w wykazie miesięcznym, przesyłanym Ubezpieczalni zaznaczyć, iż obowiązek ubezpieczenia na wypadek choroby da-

Biuro Buchalteryjno-Rewizyjne

SAMUELA STRAUCHENA **Kraków, Karmelicka 55, m. 8**
Telefony: 118-76 i 117-17.

Zakłada i prowadzi księgi, **porządkuje** zaniedbaną księgowość, przeprowadza **bilanse** **stałą rewizję** ksiąg w Krakowie i na prowincji.

Rozporządza pierwszorzędnemi siłami fachowemi i **obejmuje pełną gwarancję, że księgi zostaną uznane za prawidłowe.**

nego pracownika ustał ze względu na wysokość wynagrodzenia powyżej 725 zł. miesięcznie. Ponadto w tych przypadkach, gdy wysokość wynagrodzenia i istnienie obowiązku ubezpieczenia mogą być sporne, np. przy wynagrodzeniu zmiennem, przy pracy u kilku pracodawców, przy ustalaniu wartości świadczeń w naturze — należy żądać wydania przez ubezpieczalnię orzeczenia.

Wobec tego, że wymienione wyżej zmiany wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia r. b., odpowiednie adnotacje winny być poczynione **w wykazach stanu zatrudnienia za miesiąc kwiecień,** które mają być doręczone ubezpieczalniom najdalej do dnia 10 następnego miesiąca, t. j. do 10 maja r. b.

Przy zgłaszaniu do ubezpieczenia nowoprzyjętych pracowników, których uposażenie przekracza 725 zł. miesięcznie, należy na formularzu Nr. 1 str. 2-ga skreślić ubezpieczenie na wypadek choroby w odpowiedniej rubryce.

Jakie dokumenty należy złożyć w Sądzie rejestrowym?

W sprawie interpretacji § 66 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 1934 o rejestrze handlowym.

(Dz. U. R. P. Nr. 59/34, poz. 511).

W niektórych kołach przemysłowo-handlowych wyłoniły pewne wątpliwości na temat interwencji § 66 rozporządzenia o rejestrze handlowym.

Ustęp 2 tego paragrafu brzmi następująco:

„Do przedstawionych dokumentów inwentarza i bilansu (§ 65) kupiec dołączy odpis „bilansu... i **złoży go** w sądzie rejestrowym“.

Przepis ten — zdaniem niektórych — nakłada na kupca obowiązek składania w sądzie rejestrowym m. in. także i inwentarza, który wobec tego byłby jawny i — jako taki — dostępny dla wiadomości publicznej.

W związku z tem wyjaśniamy, że taki pogląd jest błędny i sprzeczny z duchem ustawy. Już z wykładni gramatycznej przytoczonego ustępu wynika jasno, że złożyć należy jedynie odpis bilansu, a inwentarz i oryginał bilansu tylko przedstawić sądowi rej.

Wydawnictwa nadesłane.

BUCHALTERJA PODWÓJNA (włoska), tom III-ci, zawierający 6 metod buchalterji amerykańskiej: zwyczajna amerykanka z przenoszeniem sum; zwyczajna ulepszona bez przenoszenia sum; wielokontowa z przenoszeniem sum; wielokontowa ulepszona bez przenoszenia sum; wielokontowa z 41 rachunkami z przenoszeniem sum; dwudziennikowa z księgą główną; dziennik kasowy bez przenoszenia sum, dziennik memorjałowy bez przenoszenia sum, księga główna bez przenoszenia sum.

Ułożył Henryk Chankowski. 78 stron, format 29 x 25 c/m, cena zł. 2.— w oprawie kartonowej. Wydawnictwo Fundacji wieczystej im. H. J. Chankowskiego. Warszawa I., Królewska 35.

Buchalterja amerykańska znana powszechnie pod nazwą „amerykanki“ jest najprostszą i najłatwiejszą, lecz ma tę niedogodność, że sumy ogólne trzeba przenosić z jednego folio na drugie, obecnie zaś p. Chankowski ulepszył tę metodę w ten sposób, że przenoszenie sum zupełnie odpada. Dziennik — Księgę Główną przygotowuje się tak, że folia nieparzyste 1, 3, 5, 7, i t. d. są krótsze o jeden wiersz od dołu, folia zaś parzyste 2, 4, 6, 8 i t. d. są krósze o jeden wiersz od góry. Sumowanie rozpoczyna się od góry do dołu i sumę ogólną wypisuje się na ostatniej linji, t. j. na drugiem folio, następne zaś folio sumuje się od dołu do góry, t. j. ogólną sumę wypisuje się na trzeciem folio i t. d.

Zwracamy szczególniejszą uwagę na nową metodę dwudziennikową zawierającą dziennik kasowy, memorjałowy i księgę główną. Dzienniki te są podzielone na tyle rachunków, ilu wymaga dane przedsiębiorstwo i w końcu każdego miesiąca z dzienników tych przenosi się do księgi głównej sumy ogólne (jak to się robi w buchalterji według metody niemieckiej). Metoda dwudziennikowa nadzwyczaj ułatwia i skraca pracę.

POSADY INKASENTA

szuka były kupiec najlepszemi referencjami i ewentualną kaucją. Zgłoszenia do Admin. „Przeglądu Kupieckiego“ pod „Inkasent“.

Stowarzyszenie „Samopomoc“ dla zaopatrzenia wdów i sierót w Krakowie.

Z dnia na dzień coraz trudniejsze i niepewniejsze warunki materjalne egzystencji, coraz bardziej problematyczne widoki ustalenia bytu realnego, nasuwają każdemu rozsądnemu i dbałemu o przyszłość swej rodziny poważne troski na wypadek nieuniknionej a nigdy nie przewdzianej chwili śmierci żywiciela rodziny.

Przedwojenne popularne ubezpieczenia na starość, na dożywocie lub przeżycie, kompletnie zawiodły, pozostawiając gorzkie rozczarowanie z powodu dewaluacji i deprecjacji wszystkich walut obiegowych.

Natomiast tem silniej ustaliło się dążenie i przekonanie o trwałej wartości instytucji, zapewniającej nieszczęściem dotkniętej rodzinie doraźną pomoc w krytycznej chwili, gdy pozostali przy życiu są złamani na duchu i zupełnie bezradni.

Funkcję tę spełnia od blisko 30 lat działające **Stowarzyszenie „Samopomoc“ dla zaopatrzenia Wdów i Sierót w Krakowie,** które w tym okresie czasu wypłaciło pozostałym po zmarłych członkach Koron austr. 126.652, Mkp. 2.856.500 i zł. 136.000.—.

Stowarzyszenie „Samopomoc“ spełnia zatem jedną z najszlachetniejszych i najpraktyczniejszych form stosowania miłości bliźniego, łagodząc pomocą materjalną rozpaczliwe i niezaradne położenie osieroconych.

Skoro śmierć jest nieubłagana i nieodwołalna a zawsze przybywa nie w porę, to przynajmniej ilemożności należy ułagodzić jej skutki materjalne, narażające osieroconych nieraz na rozpaczliwą grozę.

Niechaj każdy z ojców rozważy w sercu swojem, czy też z czystym spokojem może wziąć na swoje sumienie zupełne opuszczenie i zaniedbanie własnej rodziny na wypadek śmierci i to tylko z powodu zaniechania od czasu do czasu drobnego datku, chociażby to wymagało nawet nieznacznego wysiłku lub zrzeczenia się chwilowej a zawsze zdrowiu szkodliwej przyjemności, jak puszczenie z dymem kilkudziesięciu groszy codziennie. Nieznaczna ofiara opłaca się stokrotnie wobec rodziny, ale zaniedbanie obowiązków byłoby ciężkim grzechem.

Wykonując dla wszystkich swoich jeden z najpilniejszych obowiązków, ojciec spełnia zarazem obowiązek społeczny i dwie z najpiękniejszych cnót czynnej miłości bliźniego, jako miłosierdzie wobec żyjących i umarłych współbraci, co według słów Mędrców naszych zapewnia nam „plony w doczesnem i w przyszłem życiu“.

Przystąpcie więc gromadnie do Stowarzyszenia „Samopomoc“ dla zaopatrzenia wdów i sierót w Krakowie. Im większa ilość członków Stowarzyszenia, tem znaczniejsze jest zaopatrzenie pośmiertne dla rodziny.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje: Sekretarjat w Krakowie, ul. Dietlowska L. 31. — Telefon Nr. 132-81.

Sytuacja w handlu włókienniczym.

Sytuacja w handlu włókienniczym uległa w ciągu ostatniego tygodnia pewnemu wyjaśnieniu. Dotyczy to w pierwszym rzędzie branży tkanin wełnianych, w dziale bawełnianym bowiem, jakkolwiek zakupy tkanin wiosennych były dość spore, rozpoczęcia się na większą skalę sprzedaży w handlu detalicznym oczekują dopiero w najbliższych dniach.

Natomiast w branży tkanin wełnianych damskich, gdzie obroty dotychczasowe były najżywsze — detaliści prowincjonalni zaczęli już sezon letni. Oczywiście, wiadomości nadchodzące z prowincji nie są jednolite, rozmiary utargów w poszczególnych dzielnicach kraju, zależą w wielkim stopniu od pozycji gospodarczej konsumentów w danym ośrodku.

Według relacyj, nadchodzących od przedstawicieli łódzkich firm branży tkanin wełnianych, damskich z prowincji, to najlepiej bodaj wypadły obroty w okresie ostatnim na Śląsku, we Lwowie, dalej w Warszawie, mniej pomyślnie w zachodniej Małopolsce i Poznańskiem. — Największym popytem cieszą się materjały kostjumowe i paltotowe w kolorach jasno-granatowym, seledynowym, szarym.

Dużą bolączką handlu jest w dalszym ciągu kwestja pokrycia, jakkolwiek warunki tranzakcyj uległy już w okresie ostatnim pewnej poprawie, w porównaniu z miesiącem poprzednim. Niemniej jednak gros tranzakcyj zawartych opiewał w dalszym ciągu na otwarty rachunek. Firmy, które płaciły za towar gotówką po upływie 30 dni otrzymywały skonto do 10—15 proc. Terminy pokrycia w handlu tkaninami wełnianemi są obecnie niezmiernie długie, weksle otrzymywane na pokrycie, dochodzą do 6—7 miesięcy, o ile się zważy, że pokrycie otrzymuje się dopiero po 2 miesiącach zgórą od chwili wysłania towaru, jasnem staną się trudności, z jakiemi musi walczyć produkcja.

Przyczyną tak znacznego wydłużenia się terminów — obok zupełnego wyczerpania się zasobów finansowych kupiectwa, są również stare, zaległe zobowiązania, które muszą być przedewszystkiem regulowane. W konsekwencji więc kupiectwo musi wystawiać weksle za świeży towar na termin późniejszy, kiedy napłynie gotówka ze sprzedaży.

Przemysł i handel wełniany spodziewa się dalszego, wydatnego wzmożenia zakupów w detalu w najbliższych dniach zwłaszcza że pogody ostatnio dopisują.

Ogłaszajcie się

w „Przeglądzie Kupieckim“

Kronika.

Wynik wyborów do Wydziału Krakowskiego Stow. Kupców

Dnia 31 marca br. odbyło się w lokalu K.S.K. Walne Zgromadzenie Członków Krakowskiego Stow. Kupców z jedynym punktem porządku dziennego t.j. Wybór 13 członków Wydziału na lata 1935/6.

Zgromadzenie zagaił Przewodniczący Prezes Schechter poczem jednomyślnie wybrani zostali kandydaci uzgodnionej listy: W skład Wydziału weszli więc pp.: Freiman Leon, Dr. Fussman Józef, Gottlieb Izydor, Gryszpan Samuel, Halpern Ignacy, Honigwachs Beer, Dr. Horowitz Zygmunt, Landau Izydor, Monderer Feiwel, Ratz Efraim, Schechter Samuel, Schenker Henryk, Taubler Maurycy.

WYCIECZKA GOSPODARCZA DO ANGLJI.

Federacja Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych organizuje w drugiej połowie kwietnia lub pierwszej połowie maja b. r. wycieczkę gospodarczą do Anglji, należycie przygotowaną na terenie angielskim. Wszelkie ulgi paszportowe, przejazdowe i t. p. zostaną uzyskane.

Zgłoszenia reflektantów przyjmuje w Krakowie Stowarzyszenie Przedstawicieli Handlowych ul. Kanonicza 16.

STOSUNKI HANDLOWE Z CZECHOSŁOWACJĄ.

Wedle doniesienia Państw. Instytutu Eksportowego powstał niedawno w Czechosłowacji „Exportni Ustav Ceskoslovensky“ (Czechosłowacki Instytut Eksportowy), który ma na celu popieranie stosunków handlowych zagranicznych Czechosłowacji między innemi również i z Polską. Instytut ten ofiarowuje swe usługi wszystkim zainteresowanym w handlu z Czechosłowacją w Polsce, przedewszystkiem w kierunku udzielania informacyj.

Biura Funduszu Bezrobocia zlikwidowane.

W związku z wejściem w życie od 1 kwietnia br. Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o połączeniu Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy wszystkie agendy i czynności Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Krakowie przejęło od dnia 1 kwietnia 1935 roku Województkie Biuro Funduszu Pracy w Krakowie.

KOMUNIKAT PRASOWY.

Obniżenie taryfy pocztowej dla miejscowych zawiadomień i wezwań płatniczych.

Rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów, z d. 23 stycznia br. została obniżona taryfa pocztowa **za listy miejscowe i kartki miejscowe** z zawiadomieniami o płatności weksli, wezwaniami do zapłaty bieżących i zaległych należności, upomnieniami o zapłatę, a mianowicie za listy do 20 gramów na 10 groszy, ponad 20 gramów na 20 groszy, zaś za kartki na 5 groszy.

Listy takie muszą być nadane w stanie otwartym oraz mogą zawierać wyłącznie niemotywowane zawiadomienia o wymiarze składek, wezwania lub nakazy płatnicze z ewentualnie dołączonemi do nich blankietami P. K. O. na których mogą być zamieszczone kwoty wpisane odręcznie lub sposobem mechanicznym. Za niemotywowane zawiadomienia uważać należy zawiadomienia o wymiarze składek, a więc podające podstawę wymiaru czas za który go uskuteczniono, oraz termin zapłaty wymienionych składek.

Również wspomniane kartki mogą być wypełniane odręcznie lub sposobem mechanicznym z odręcznie dopisaną kwotą i datą płatności.

ŚWIADECTWA WETERYNARYJNE DO WYWOZU WĘDLIN Z KRAKOWA.

Stwierdzono, że wędliny oraz przetwory wędliniarskie wysyłane z Krakowa do innych miejscowości nie są zaopatrywane w świadectwa i plomby lekarza weter., a to po myśli zarządzenia Zarządu miejskiego z dnia 29. X. 1934 Nr. IX. B. obr. zw. kr. 722/34 wydanego na mocy reskryptu Urzędu Wojewódzkiego z dnia 12. X. 1934 Nr. RW. V. 4/10/34, oraz okólnika Nr. 41/34 Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 29. IX. 1934 Nr. Zn. 16/VII/B/b/2/4.

Magistrat m. Krakowa przypomina przeto, że w myśl wyżej cytowanych zarządzeń wędliny i inne wyroby wędliniarskie wywożone z Krakowa dla celów sprzedaży do innych miejscowości w kraju muszą być zaopatrzone w przepisowe plomby wytwórcy, oraz świadectwo i plomby lekarza weter. tutejszego Zarządu m. Powyższy przepis obowiązuje również przy wywozie wędlin i przetworów do t. zw. filji wytwórcy znajdujących się poza terenem miasta.

Świadectwa, oraz plomby na wędliny i przetwory wędliniarskie wydaje nadal w godzinach urzędowych Oddział Weterynaryjny Wydziału Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego ul. Poselska L. 10.

Na pokrycie wydatków związanych z wykonywaniem czynności przy wydawaniu świadectw i plomb na wędliny, przetwory wędliniarskie i t. p. będzie z dniem 1 kwietnia b. r. pobierana w myśl uchwały Konferencji Naczelników Wydziałów Zarządu Miejskiego z dnia 23. III. 1935 kwota 10 gr. (dziesięć groszy) od każdego wydanego świadectwa, którą należy uiszczać do rąk urzędnika wystawiającego świadectwa,

skrybcję, będą przyjmowane w ich wartości imiennej po 100 za 100 i winny posiadać wszystkie kupony od Nr. 3 począwszy.

W wypadku ustalenia kwoty jednej emisji powyżej 100 milj. zł. podane powyżej sumy corocznych wygranych oraz ich ilość ulegną odpowiedniemu zwiększeniu z tem, że całkowita podwyżka zostanie obrócona na zwiększenie ilości wygranych, poczynając od 10.000 zł. w dół.

Subskrybcja na pożyczkę otwarta zostanie w dniu 10 kwietnia b. r. i trwać będzie do dnia 10 maja b. r.

Subskrybcję przyjmować będą: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztowa Kasa Oszczędności, banki związkowe, Komunalne Kasy Oszczędności, Centralna Kasa Spółek Rolniczych oraz inne upoważnione instytucje finansowe, których lista zostanie dodatkowo ustalona.

Od urzędników państwowych oraz pracowników monopolów, banków, przedsiębiorstw i funduszów państwowych, Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ubezpieczalni Społecznej, subskrybcja będzie przyjmowana za pośrednictwem ich władz asygnujących.

Część subskrybowanej kwoty przypadającą do uiszczenia w gotowiźnie, mogą sybskrybenci wpłacać jednorazowo, lub skorzystać z wpłat ratalnych. **Wpłaty ratalne będą rozłożone na 10 równych rat miesięcznych,** z których pierwsza winna być wpłacona przy subskrybcji, następne zaś najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca, począwszy od czerwca 1935 r. do lutego 1936 r. włącznie.

Subskrybenci, którzy należność swą uiszczają w ratach, tracą prawo do kuponu Nr. 1 i 2 płatnych 1 września 1935 r. i 2 stycznia 1936 r. będą jednak już od 1 września 1935 r. uczestniczyli w losowaniu wygranych.

Obligacje Pożyczki Narodowej mogą być składane jedynie przy wpłacie I. raty gotówkowej. W późniejszym terminie obligacje nie mogą być przyjmowane.

Ceny w handlu

regulować winny organizacje życia gospodarczego.

Na ostatnio odbytym zjeździe delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, m. in. przedmiotem obrad była sprawa administracyjnego regulowania cen na artykuły powszedniego użytku.

Zagadnienie to stało się specjalnie aktualne wobec prowadzonej w ostatnich czasach akcji czynników rządowych co do regulowania cen detalicznych na niektóre artykuły zarządzeń władz administracyjnych, przyczem w wypadkach nieprzestrzegania tych zarządzeń stosowane były represje karno-administracyjne, Tego rodzaju nastawienie wywołało poważne zaniepokojenie sfer kupieckich i spowodowało konieczność zajęcia przez Zjazd odpowiedniego stanowiska.

Kupiectwo polskie doceniając całkowicie intencje władz administracyjnych w kierunku niedopuszczania do sprzedaży artykułów powszedniego użytku po cenach nieuzasadnienie wygórowanych, intencje więc uwzględniające interes konsumenta, uważa, że przy rozwiązywaniu tego zagadnienia należy brać również pod uwagę sytuację kupca. Kupiectwo polskie — ten największy płatnik wszystkich podatków bezpośrednich, wciąż jeszcze obciążony świadczeniami publiczno-prawnemi ponad jego możliwości płatnicze, aby móc wywiązywać się ze swych zobowiązań wobec skarbu, nie może sprzedawać towarów po cenie niezapewniającej rentowności danemu przedsiębiorstwu handlowemu.

Kupiectwo polskie nie zamierza na tym czy innym artykule osiągnąć wygórowane zyski, uważa jednak, że obecne nastawienie władz doprowadzić może do likwidowania i tak już osłabionego kryzysem i uszczuplonego majątku handlu polskiego, do czego z punktu widzenia ogólno-gospodarczego dopuścić nie można.

Organizacje wchodzące w skład Naczelnej Rady stoją na stanowisku, że ingerencja władz rządowych w zakresie cen detalicznych może mieć uzasadnienie tylko jako zabieg doraźny i jedynie w wypadkach poważnych, nagłych i zupełnie specyficznych zmian zachodzących na rynku danego artykułu, o ile zmiany te są wynikiem konkretnych zarządzeń władz, jak np. wydatne obniżenie cła na przywóz towarów zagranicznych i o ile zmiany te stwarzają w danej chwili dla elementów destrukcyjnych i niesolidnych handlowo, pole do spekulacji i uzyskiwania zbyt wysokiej premji zarobkowej.

Rozumiejąc w takich wyjątkowych wypadkach konieczność interwencji władz administracyjnych, kupiectwo polskie stoi na stanowisku, że interwencja ta nie może być przeprowadzana przez organy policyjne, których wystąpienie wytwarzają nieprzyjazne ustosunkowanie się szerokich sfer konsumenckich do polskiego kupiectwa, a działać tu powinny organizacje gospodarcze za pośrednictwem organów samorządu gospodarczego.

W tak czułym na wszelkie przejawy konjunkturalne aparacie handlowym, wszelkie zarządzenia i posunięcia rygorystyczno-administracyjne, choćby z intencjami jaknalepszemi, spowodować mogą tylko niepożądany zamęt, stwarzając pomyślny teren dla działalności elementów w handlu szkodliwych i nieodpowiedzialnych, dla poważnych zaś przedsiębiorstw handlowych, trudności niepotrzebne i gospodarczo szkodliwe.

TU SZARY CZŁOWIEK.

Zakazane godziny handlu.

Prorządowy „Kurjer Wileński“ zamieszcza następujący charakterystyczny reportaż ze sądu starościńskiego:

Przed sądem starościńskim stał łysawy mężczyzna w mocno wynoszonem ubraniu. Łokcie, plecy i łysina błyszczą harmonijnie. Czas nie oszczędził ani włosów ani garnituru. Przeciętna sylwetka kupca wileńskiego z dowolnej branży...

Mężczyzna myśli. Stoi w obliczu prawa. Będzie ukarany. Z labiryntu ubiegłych wypadków wyławia najważniejsze: niedziela, upragniony klijent z gotówka w kieszeni, zleżały towar z 10—20 proc. zysku, tranzakcja, policjant, protokół... sąd. Nieubłagana logika faktów. Trzeba teraz odpowiadać za handel w godzinach zakazanych.

— Czy przyznaje się pan...

— A dlaczego pan to robi?

Przecież wie pan, że w niedzielę handlować nie wolno.

Kupiec wie o tem dobrze. Ale czy wystarczy tylko wiedzieć? Kupiec patrzy na sędziego i przypomina sobie, że wśród klijentów ma jego służącą. Przybiega nieraz w niedzielę zdenerwowana, zła i żąda ćwierć klg. świeżutkiej szynki. — Zapomniała kupić w sobotę wieczorem, zresztą za noc może się zepsuć, a pan jej lubi świeżutką szynkę. Kupiec jest uprzejmy. Chce dogodzić klijentowi. Chce aby „pan“ służącej jadł w niedzielę świeżutką szynkę.

Takie mogą być myśli kupca, który może stanąć przed sądem starościńskim, aby odpowiadać za handel w niedzielę lub w godzinach zakazanych. Życie stwarza niejedną paradoksalną sytuację. Dlaczego nie może stworzyć właśnie takiej?

Starostwo Grodzkie prowadzi teraz ostrą walkę z handlem w niedzielę i w godzinach zakazanych. Robi to na prośbę sklepów spożywczych i Związków Kupców Chrześcijan. Wkrótce akcja ta zostanie rozszerzona na fryzjernie.

Kary sypią się. Oto Kodesz Matus lat 40, żonaty, troje dzieci, właściciel sodowiarni przy ulicy Jagiellońskiej 1—1 został ukarany grzywną w sumie 15 złotych za handel w godzinach zakazanych. — Policjant zastał w lokalu sodowiarni klijentów po godzinie 21. Byli to kawaler i dwie panie. Siedzieli w zacisznym gabinecie i pili piwo. Panny miały pragnienie. Kawaler był uprzejmy. Kupiec zrozumiał mękę posuchy w delikatnych gardziołkach. Policjant jednak był nieubłagany. Spisał protokół. Kupiec musiał wyperswadować klijentom pragnienie w godzinach dla handlu zakazanych.

Chanę Gurwicz, właścicielkę sodowiarni przy ulicy Wileńskiej 25, ukarano grzywną w wysokości 15 zł. za sprzedaż 30 deka cukierków i 10 deka winogron o g. 21.30. Trzydzieści minut spóźnienia kosztowały 15 zł. Każda minuta po 50 gr.. A [illegible] ny towar otrzymała 2 złote.

Chaja Kac ma stragan z butelkami i chlebem przy ulicy Bosaczkowej 7. Zarabia dziennie 50 groszy, jak mówi sama. Optymiści twierdzą, że ma dziennie złotówkę! To znaczy, że musi mieć obrót do 10 złotych dziennie. W niedzielę przyszła do straganu Chaji Kac jakaś kobieta i prosiła usilnie o 2 klg. chleba za 50 gr. Klijentka prosiła Kac uległa. Policjant wyrósł jak z pod ziemi. Orzeczenie karne dało jej do wyboru — albo 10 zł. albo 3 dni aresztu. Prawdopodobnie będzie wolała zachować dla siebie w gotówce swój dziesięciodniowy zarobek.

Jan Pietkiewicz i Bejla Bieniuńska — pierwszy właściciel wędliniarni i jadłodajni — druga właścicielka owocarni — zostali ukarani za drzwi otwarte. Sklepy ich były w godzinach zakazanych dla handlu dostępne dla klijentów. Nęciły, wabiły... Klijent mógł wejść i coś kupić. Trzydzieści złotych grzywny przypomni im brzmienie rozporządzenia.

To jest garść przykładów. Fragmenty tej sprawy, która dla kupiectwa wilejskiego jest b. aktualna i dotkliwa.

Sklepy wileńskie przyzwyczaiły się dogadzać klijenteli. Proszę przejść w niedzielę po ulicy Niemieckiej. Każdy sklep — z wyjątkiem, oczywiście z wyjątkiem — przyjmie z radością klijenta. A na innych ulicach? To samo.

Klijent żąda, kupiec pragnie dogodzić — a prawo zabrania. Epilog, — sąd starościński.

Włod.

PODATEK PRZEMYSŁOWY.

Drobna sprzedaż wędlin w pokoju lokalu przedsiębiorstwa gastronomicznego — świadectwo przemysłowe.

Sprzedaż towaru, wchodzącego w zakres zakładu gastronomicznego, celem spożycia poza nim, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa, wymagającego nabycia osobnego świadectwa przemysłowego. W wypadku jednak, gdy sprzedaż wędlin odbywa się w pokoju lokalu przedsiębiorstwa nie z bufetu, ale z oddzielnego miejsca i przez oddzielną obsługę, sprzedaż taka bez świadectwa przemysłowego na prowadzenie drobnej sprzedaży wędlin stanowi obrazę art. 98 w związku z przepisami cz. II. rozdz. I. załącznika do art. 23 ustawy o podatku przemysłowym.

Wyrok Izby Karnej (s. 2) SN. z 25 października 1934. 2 K. 1022/34.

Wydawca Zw. Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. Samuel Kurzman
Drukarnia Józefa Fischera. Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12.